

Långsiktiga konsekvenser av coronapandemin för doktorander och juniora forskare

Långsiktiga konsekvenser av coronapandemin
för doktorander och juniora forskare
Rapport 2023:8

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2023

Författare: Johan Dahlberg

Diarienummer: 5.1-00167-23

Universitetskanslersämbetet • Hammarbybacken 31 • Box 6024, 121 06 Johanneshov
tfn 08-563 085 00 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning.....	5
Doktorander och juniora forskare under pandemin	6
Genomförande	8
Lärosätena nominerade deltagare	8
Experterna besvarade två enkäter	8
Analys och redovisning av resultat.....	9
Resultat.....	10
Längre tid att etablera sig som självständiga forskare	11
Sämre karriärutveckling	13
Eventuellt lägre kvalitet på forskningen.....	15
Minskat antal samarbeten	15
Forskningen riskerar att bli mindre nydanande	16
Sämre framtida välmående	17
Flera kan välja att lämna forskaryrket	18
Bättre rustade inför framtiden.....	20
Små skillnader mellan forskningsämnesområden	20
Avslutande reflektioner.....	21
Doktoranderna påverkas mer långsiktigt av pandemin	21
Juniora forskare riskerar att påverkas mer inom en snar framtid	21
Områden där insatser kan behövas	22
Högskolan efter pandemin	23
Bilaga 1 – Enkät 1	24
Bilaga 2 – Enkät 2	27

Sammanfattning

I den här rapporten presenterar vi resultatet från en framåtblickande studie som Universitetskanslersämbetet (UKÄ) genomförde under sensommaren och hösten 2022. Syftet var att samla in förslag på möjliga långsiktiga konsekvenser av coronapandemin för doktorander och juniora forskare vid Sveriges universitet och högskolor. För att få in förslag bildade UKÄ en expertpanel bestående av seniora forskare med god insyn i doktoranders och juniora forskares situation före och under pandemin. Studien genomfördes i två steg, där experterna först fick föreslå långsiktiga konsekvenser och sedan ta ställning till de föreslagna konsekvenserna. Undersökningen ingår i UKÄ:s regeringsuppdrag att delta i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan efter pandemin.

Experterna har identifierat flera möjliga långsiktiga konsekvenser som kan ligga till grund för områden som lärosäten och andra aktörer bör bevaka. Framför allt är experterna eniga om att de som var doktorander och juniora forskare under pandemin kan behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare. Det råder även en viss samstämmighet bland experterna om att pandemin riskerar att försämra doktorandernas och de juniora forskarnas framtida karriärutveckling och i värsta fall göra så att fler väljer att lämna forskarkyrket.

Experterna är generellt sett mer oroliga för doktorandernas framtid. Framför allt ser experterna att doktorandernas yrkesmässiga egenskaper, som är viktiga för att kunna uppnå självständighet, har utvecklats dåligt under pandemin. För juniora forskare verkar situationen vara annorlunda. Experterna ser framför allt att de kommer att behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare på grund av att de vetenskapliga meriterna utvecklades dåligt under pandemin.

Men pandemin kan också ha fört med sig positiva konsekvenser. En del experter menar att pandemin har gjort så att doktoranderna och de juniora forskarna är bättre rustade inför framtida oförutsägbara händelser.

Baserat på experternas svar är vår bedömning att framför allt enskilda doktorander och juniora forskare riskerar att drabbas långsiktigt av pandemin. Ett område som kan behöva extra fokus är doktoranderna och de juniora forskarnas framtida välmående.

Inledning

Den 30 september 2021 fick UKÄ i uppdrag av regeringen att delta i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan¹. Uppdraget pågår till och med 2026 och innebär bland annat att UKÄ ska följa högskolans roll i återhämtningen efter coronapandemin². UKÄ ska genomföra analyser som skapar förståelse för de långsiktiga konsekvenserna av pandemin för lärosätenas verksamhet. Analyserna ska generera kunskap som i förlängningen gynnar högskolesektorns motståndskraft och återhämtningsförmåga.

UKÄ har sedan 2020 följt pandemins konsekvenser för lärosätenas verksamhet. I juli 2020 fick UKÄ, genom en ändring i regleringsbrevet³, i uppdrag att följa upp konsekvenserna för högskolans verksamhet med anledning av beslut och insatser i samband med pandemin. Inom ramen för uppdraget, som slutredovisades⁴ i december 2022, genomförde UKÄ ett trettiotal undersökningar.

UKÄ:s samlade bedömning var att de flesta av pandemins konsekvenser för högre utbildning och forskning blir kortvariga. I andra avseenden kan pandemin ha förändrat högskolan permanent. Baserat på de undersökningar som genomförts inom pandemiuppdraget identifierade UKÄ tre områden där pandemin kan få stora konsekvenser eller leda till omfattande förändringar på längre sikt:

- internationaliseringen och den internationella studentmobiliteten
- omställningen till digital undervisning och examination
- situationen för doktorander och juniora forskare⁵.

Vi har inom vart och ett av dessa områden, genomfört särskilda framåtblickande undersökningar. Det handlar både om konsekvenser på längre sikt för högskolans arbetsformer och verksamhet, och om följder för de individer som påverkats av pandemin inom utbildning eller forskning. I den här rapporten presenterar vi resultaten från en av studierna: långsiktiga konsekvenser för doktorander och juniora forskare.

¹ Uppdrag att delta i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan. Regeringsbeslut U2021/03916, Utbildningsdepartementet.

² Namnet på det nya coronaviruset är sars-cov-2 och namnet på sjukdomen som orsakas av viruset är covid-19. Covid-19-pandemin definierar vilken pandemi det handlar om. I den här rapporten används omväxlande covid-19-pandemin, coronapandemin och pandemin som beteckning.

³ Ändringsbeslut 2020-07-02 Myndighet Universitetskanslersämbetet.

<https://www.esv.se/statsliggaren/regleringsbrev/?rbid=21021> [hämtat 2022-10-10].

⁴ Coronapandemins konsekvenser för universitet och högskolor, Slutredovisning av ett regeringsuppdrag. Rapport 2022:18, UKÄ.

⁵ Begreppet juniora forskare avser forskare som avlagt doktorsexamen men som inte ännu har uppnått docentkompetens eller har någon fast anställning.

Läs mer

Långsiktiga konsekvenser av coronapandemin för undervisning och examination. Rapport 2023:5, UKÄ.

Långsiktiga konsekvenser av coronapandemin på internationalisering och mobilitet. Rapport 2023:7, UKÄ.

Doktorander och juniora forskare under pandemin

UKÄ har i pandemiuppdraget rapporterat att omställningen till distansstudier och distansarbete påverkade förutsättningarna för att bedriva forskning och utbildning på forskarnivå. Särskilda problemområden för forskningen var datainsamling och försämrade möjligheter till internationell samverkan. För en del forskare innebar pandemin minskad forskning, eftersom undervisning eller tjänstgöring inom vården tog mer tid. En kraftig nedgång – och i många fall en total avsaknad – av sociala interaktioner till följd av distansarbete minskade det intellektuella utbytet mellan forskarna och påverkade kreativiteten i forskningsprocessen negativt.

Trots de många utmaningarna är UKÄ:s bedömning att forskningen klarade pandemin på ett bra sätt. Pandemin påverkade inte heller formerna för forskning och forskarutbildning i samma utsträckning som till exempel undervisningen. Däremot har enskilda forskare och doktorander påverkats negativt av pandemin och för vissa grupper riskerar konsekvenserna att bli långsiktiga. UKÄ:s bedömning är att det framför allt var doktorander och juniora forskare som påverkades av pandemin, medan mer etablerade forskare med utvecklade nätverk och fasta anställningar drabbades i mindre utsträckning.

Doktorander drabbades av pandemin

Till skillnad från utbildningen på grundnivå och avancerad nivå, som expanderade kraftigt, förändrades inte antalet platser inom forskarutbildningarna under pandemin. För många doktorander var omställningen under pandemin däremot stor.

Under våren 2021 genomförde UKÄ en större enkätundersökning – Doktorandspegeln⁶ – för att fånga doktorandernas upplevelser av utbildning och avhandlingsarbete under pandemin. Undersökningen visade att många doktorander påverkades negativt av distansarbete. 38 procent uppgav att mängden handledning hade minskat. Nästan alla (91 procent) hade saknat det intellektuella utbytet i studie- och

⁶ Doktorandspegeln 2021. Doktorandernas upplevelser av att genomföra forskarutbildningen under coronapandemin. Rapport 2021:27, UKÄ.

forskningsmiljön. I likhet med övriga forskare försämrade pandemin doktorandernas möjligheter till internationella samarbeten. I enkätstudien uppgav 41 procent av doktoranderna att de internationella samarbetena hade minskat eller i princip upphört under pandemin.

Pandemin medförde även stora problem med datainsamling och för många doktorander försenade pandemin avhandlingsarbetet. 45 procent av doktoranderna uppgav att deras avhandlingsarbete hade gått långsammare än planerat och 27 procent svarade att de hade behövt ändra inriktningen på sin avhandling. Förseningarna försämrade en del doktoranders välmående. 61 procent uppgav att de kände stress och oro över att inte hinna med avhandlingsarbetet inom utsatt tid.

Juniora forskare tyckte att forskarkarriären utvecklades dåligt

UKÄ genomförde även en enkätstudie⁷ bland forskare. Precis som för doktoranderna ansåg många juniora forskare att det fungerade sämre att forska på distans och många upplevde problem med datainsamling och att möjligheterna till internationella samarbeten hade försämrats.

Dessutom verkar pandemin ha slagit extra hårt mot juniora forskares karriärutveckling. 60 procent av de juniora forskarna (postdoktorer, biträdande lektorer och forskarassistenter) svarade att karriärutvecklingen hade fungerat dåligt under pandemin. Motsvarande andel bland professorer var 22 procent och bland övriga anställningskategorier omkring 40 procent.

⁷ Coronapandemins konsekvenser för forskningen. Statistisk analys, 2021-06-01, UKÄ.

Genomförande

Till studien rekryterade vi en expertpanel genom att låta lärosätena nominera deltagare. För att minska uppgiftslämnarbördan gjordes ett urval bland lärosätena. Alla lärosäten med forskarutbildning och med fler än 300 registrerade studenter läsåret 2020/21 samt samtliga konstnärligt inriktade högskolor med forskarutbildning ingick i urvalsramen. Urvalet gjordes för att ge en representativ bild av Sveriges lärosäten när det gäller typ av lärosäte, forskningsämnesområden och geografisk spridning.

Lärosätena nominerade deltagare

Sjutton⁸ lärosäten ombads att vardera nominera mellan två och åtta seniora forskare med flerårig erfarenhet av att handleda och samarbeta med doktorander och juniora forskare. För att kunna ingå i expertpanelen skulle forskaren vara professor, lektor eller forskare och ha avlagt doktorsexamen för mer än tio år sedan. Lärosätena uppmanades ta hänsyn till en jämn fördelning av forskningsämnesområde, kön och ålder när de föreslog deltagare till expertpanelen. Samtliga tillfrågade lärosäten valde att delta i studien och tillsammans nominerade de 84 seniora forskare till expertpanelen.

Experterna besvarade två enkäter

Experternas åsikter samlades in genom två webbenkäter⁹ och inbjudan skickades ut via e-post. Experterna kunde välja mellan att besvara enkäterna på svenska eller engelska. De var anonyma för varandra under hela processen.

I den första enkäten (se bilaga 1) ombads experterna föreslå och resonera om möjliga långsiktiga konsekvenser av pandemin. Den första enkäten besvarades med hjälp av öppna svar. Experterna ombads föreslå och resonera om både positiva och negativa långsiktiga konsekvenser samt beskriva tänkbara konsekvenser både för verksamheten och för olika grupper. Deltagarna tilläts resonera spekulativt, men ombads samtidigt

⁸ Högskolan Dalarna, Högskolan i Borås, Högskolan i Halmstad, Högskolan Väst, Karolinska institutet, Kungl. Tekniska högskolan, Linköpings universitet, Linnéuniversitetet, Lunds universitet, Marie Cederschiöld högskola, Mittuniversitetet, Stiftelsen Högskolan i Jönköping, Stockholms konstnärliga högskola, Stockholms universitet, Sveriges lantbruksuniversitet, Södertörns högskola och Umeå universitet.

⁹ Inbjudan till den första enkäten skickades ut den 29 augusti 2022 och insamlingen avslutades den 12 september 2022. Den andra enkäten skickades ut den 11 oktober 2022 och insamlingen pågick fram till den 17 oktober 2022. Samtliga experter, även de som inte besvarade den första enkäten, erbjöds att besvara den andra enkäten.

att motivera sina svar. 81 procent av experterna besvarade den första enkäten.

Utifrån svaren i den första enkäten formulerades påståenden om möjliga långsiktiga konsekvenser som experterna fick ta ställning till i den andra enkäten (se bilaga 2). Experterna fick ta ställning till samtliga inkomna förslag på långsiktiga konsekvenser genom att ange i vilken utsträckning de instämde i påståendena. Påståendena besvarades med hjälp av en fyrgradig skala (*instämmer inte alls, instämmer till viss del, instämmer till stor del* samt *instämmer helt*). Den andra enkäten innehöll även en del bakgrundsfrågor för att kunna redovisa experternas svar uppdelat på till exempel forskningsämnesområde. Även den andra enkäten besvarades av 81 procent av experterna.

Analys och redovisning av resultat

Svaren på den första enkäten visar tydligt att experterna kunde se flera olika orsaker till samma långsiktiga konsekvens¹⁰. För att ge experterna möjligheten att ta ställning till alla inkomna förslag innehöll därför den andra enkäten flera påståenden om samma långsiktiga konsekvens.

För att kunna rapportera hur stor andel av experterna som tror att en viss långsiktig konsekvens kommer att bli verklighet har vi aggregerat svaren från flera påståenden om samma långsiktiga konsekvens. De aggregerade måtten anger hur stor andel av experterna som instämmer helt eller till stor del i minst ett påstående om en långsiktig konsekvens. För att belysa varför experterna tror att en konsekvens kommer att bli långsiktig, redovisar vi även de enskilda påståendena som flest experter instämde i.

I nästa kapitel presenterar vi resultaten från de två enkäterna. Vi fokuserar i hög grad på resultaten från den andra enkäten, men nämner i en del fall svar från den första enkäten för att belysa hur en del experter har resonerat. Kapitlet inleds med att vi redogör för vilka långsiktiga konsekvenser som experterna ser. Vi utgår från de aggregerade måtten och kommenterar vilka långsiktiga konsekvenser experterna anser är mest sannolika och vilka skillnader de ser mellan doktoranderna och de juniora forskarnas framtid.

Därefter går vi igenom samtliga långsiktiga konsekvenser i mer detalj. Vi gör det genom att redovisa vilka huvudsakliga orsaker experterna ser till de olika långsiktiga konsekvenserna. För de olika långsiktiga konsekvenserna rapporterar vi först varför experterna anser att doktoranderna riskerar att påverkas långsiktigt. Därefter rapporterar vi samma sak för de juniora forskarna.

¹⁰ Till exempel menade några experter att doktorandernas förmåga att diskutera sin forskning hade försämrats under pandemin, och att det riskerade att försämra kvaliteten på doktorandens framtida forskning. Andra experter argumenterade för samma långsiktiga konsekvens, men menade att orsaken var att doktorandernas nätverk hade utvecklats dåligt under pandemin.

Resultat

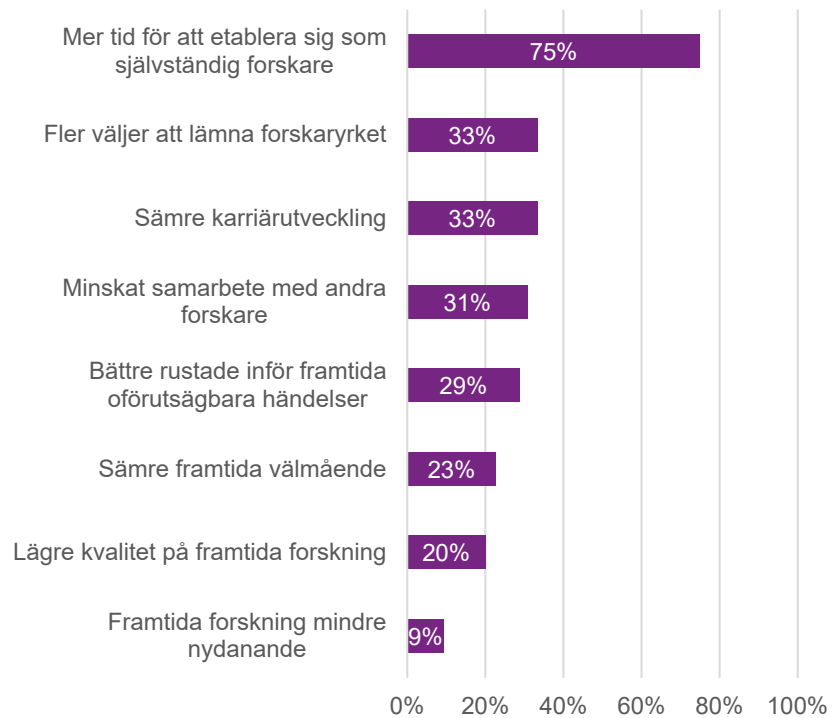
Svaren från den första enkäten visar en relativt stor spridning i experternas syn på hur pandemin långsiktigt kommer att påverka doktoranderna och de juniora forskarna. Några experter menar att det inte kommer bli några påtagliga långsiktiga konsekvenser av pandemin. Andra målar upp en påfallande dyster bild av doktorandernas och de juniora forskarnas framtid. Men en absolut majoritet av experternas svar kan sägas ligga någonstans i mitten.

Figur 1 (doktorander) och 2 (juniora forskare) visar andelen av experterna som instämmer helt eller till stor del i minst ett påstående om de olika långsiktiga konsekvenserna. Experterna ser i stort sett samma långsiktiga konsekvenser för de som var doktorander och juniora forskare under pandemin. Men sammantaget visar resultaten att pandemin troligtvis har påverkat doktorandernas framtid mer negativt. Till exempel menar experterna att pandemin kan ha försämrat kvaliteten på doktorandernas framtida forskning mer än för de juniora forskarna.

Figur 1. Pandemins långsiktiga konsekvenser för doktorander. Andel experter som instämmer (helt eller till stor del) i minst ett påstående om långsiktig konsekvens.

Figur 2. Pandemins långsiktiga konsekvenser för juniora forskare. Andel experter som instämmer (helt eller till stor del) i minst ett påstående om långsiktig konsekvens.

Å andra sidan anser flera experter att det är sannolikt att juniora forskare kommer att behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare än doktorander. För båda grupperna är det den långsiktiga konsekvens som högst andel av experterna ser som trolig. Men betydligt fler ser det som sannolikt att juniora forskare kommer att behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare.

En mindre, men inte obetydlig, andel av experterna tror att det kan finnas doktorander och juniora forskare som långsiktigt kommer att få ett sämre välmående. Men pandemin kan också ha fört med sig positiva konsekvenser. Till exempel ser en del experter att pandemin medförde att många doktorander och juniora forskare tvingades att bedriva forskning under oförutsägbara förhållanden, och därför är bättre rustade inför framtida oförutsägbara händelser.

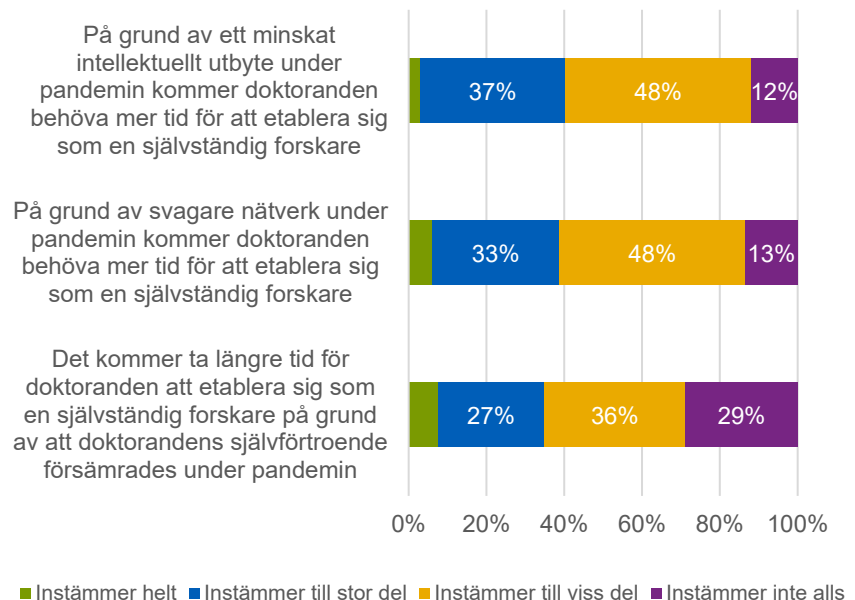
Längre tid att etablera sig som självständiga forskare

Det kommer sannolikt att ta längre tid för de som var doktorander och juniora forskare under pandemin att etablera sig som självständiga forskare. En klar majoritet, 75 procent, instämmer helt eller till stor del i att juniora forskare kommer att behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare. Motsvarande andel för doktorander var betydligt lägre, 48 procent.

Sämre grundläggande kunskaper gör doktoranderna mindre självständiga

För doktoranderna ser experterna framför allt tre orsaker till varför de kommer att behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare. 40 procent instämmer helt eller till stor del i att doktoranderna kommer att behöva mer tid på grund av ett minskat intellektuellt utbyte med andra forskare under pandemin. Nästan lika många, 39 procent, instämmer helt eller till stor del i påståendet om att doktoranderna kommer att behöva mer tid på grund av att deras nätverk utvecklades sämre under pandemin. Något färre, 35 procent, instämmer helt eller till stor del i påståendet om att doktoranderna kommer att behöva mer tid på grund av en sämre utveckling av deras självförtroende under pandemin.

Figur 3. Påståenden om att doktoranderna kommer behöva mer tid för att etablera sig som självständig forskare.

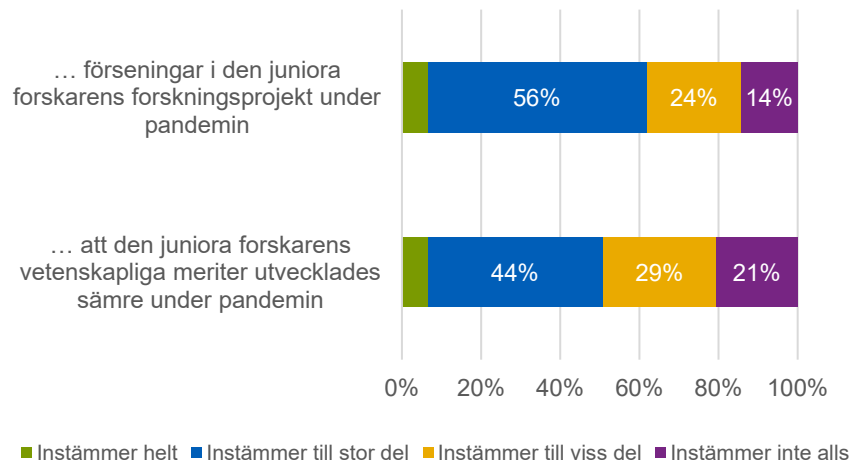

Samtliga dessa tre förklaringar kan delvis sägas vara kopplade till grundläggande yrkesmässiga egenskaper som är viktiga för att kunna uppnå en hög grad av självständighet. Utan självförtroende, intellektuell stimulans och ett välutvecklat forskarnätverk borde det vara svårare att uppnå en hög grad av självständighet.

Mer tid för juniora forskare att uppnå självständighet

För juniora forskare verkar situation vara annorlunda. Experterna anser framför allt att juniora forskare kommer att behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare på grund av förseningar i forskningsarbetet och sämre utveckling av de vetenskapliga meriterna under pandemin.

Figur 4. Påståenden om att juniora forskare kommer behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare.

62 procent av experterna instämmer helt eller till stor del i att juniora forskare kommer att behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare på grund av förseningar i deras forskningsprojekt under pandemin. Något färre, men fortfarande en majoritet, 51 procent, instämmer helt eller till stor del i att juniora forskare kommer att behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare på grund av sämre utveckling av de vetenskapliga meriterna under pandemin.

Sämre karriärutveckling

Även om experterna ser det som mer sannolikt att juniora forskare kommer att behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare än doktoranderna, är de mindre oroliga för de juniora forskarnas karriärutveckling. 46 procent instämmer helt eller till stor del i att pandemin har försämrat doktorandernas framtida karriärutveckling. En markant lägre andel, 33 procent, instämmer helt eller till stor del i minst ett påstående om att pandemin har försämrat de juniora forskarnas framtida karriärutveckling.

Flera orsaker till doktorandernas försämrade karriärutveckling

Det finns inte någon tydlig enighet bland experterna om orsakerna till att doktorandernas karriärutveckling riskerar att försämrats i framtiden. I stället anger experterna flera olika orsaker: svagare nätverk, sämre vetenskapliga meriter, ökad stress och isolering samt försämrade förmåga att diskutera sin forskning får ungefär lika stort stöd. Omkring var femte expert menar att doktorandernas karriärutveckling kan försämrats till följd av någon av dessa orsaker.

Svagare meriter kan försämra juniora forskares karriärutveckling

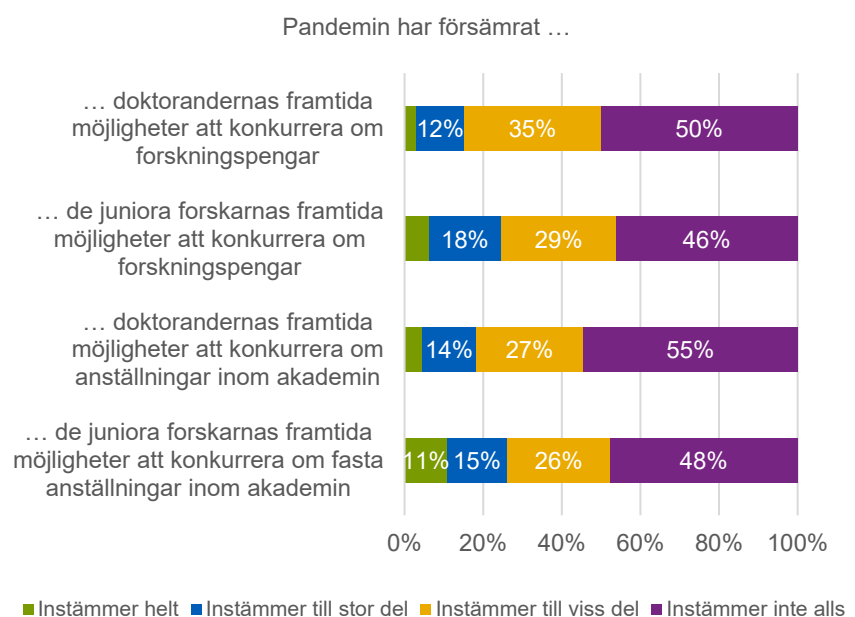
Experterna är mer samstämmiga i sin syn på varför pandemin kan komma att försämra juniora forskares karriärutveckling. Framför allt kopplar experterna en svag utveckling av de vetenskapliga meriterna under pandemin till en sämre karriärutveckling. 28 procent av experterna instämmer helt eller till stor del i att juniora forskares framtida karriär kommer bli sämre på grund av en försämrad utveckling av de vetenskapliga meriterna under pandemin.

Sämre möjligheter att konkurrera om finansiering och anställningar

Ett konkret förslag på hur doktorandernas och de juniora forskarnas framtida karriär kan komma att försämrars är att de kan få svårare att konkurrera om forskningsfinansiering och anställningar inom akademien. En större andel experter tror att pandemin har försämrat de juniora forskarnas möjligheter att konkurrera om forskningsfinansiering och anställningar inom akademien är högre än att doktoranderna kommer att påverkas på samma sätt (se figur 5).

25 procent instämmer helt eller till stor del i påståendet om att pandemin har försämrat de juniora forskarnas framtida möjligheter att konkurrera om forskningsmedel. 26 procent instämmer i att pandemin har försämrat juniora forskares framtida möjligheter att konkurrera om anställningar inom akademien. 15 respektive 18 procent av experterna instämmer i motsvarande påståenden för doktorander.

Figur 5. Påståenden om att pandemin har försämrat doktoranders och de juniora forskarnas framtida möjligheter att konkurrera om forskningspengar och anställningar inom akademien.

Eventuellt lägre kvalitet på forskningen

En del experter anser att pandemin riskerar att försämra kvaliteten i doktorandernas och de juniora forskarnas framtida forskning. 33 procent instämmer helt eller till stor del i att pandemin har försämrat kvaliteten på doktorandernas framtida forskning, jämfört med 20 procent för de juniora forskarna. Experterna är också mer eniga om varför kvaliteten på doktorandernas framtida forskning kommer att vara lägre.

Isolering och svagare nätverk försämrar doktorandens framtida forskning

Flera experter menade att just doktorander, som är relativt nya i forskningsmiljön, var mer isolerade under pandemin än andra forskare som hade större nätverk. 21 procent instämmer helt eller till stor del i att isolering under pandemin kommer att försämra kvaliteten på doktorandernas framtida forskning. Något färre, 18 procent, instämmer helt eller till stor del i att svagare nätverk kommer att försämra kvaliteten på doktorandernas framtida forskning.

Ingen tydlig orsak till varför juniora forskares framtida forskning kan bli sämre

Experterna är inte bara mindre oroad för kvaliteten på de juniora forskarnas framtida forskning. Inte heller får något enskilt påstående särskilt högt stöd. Påståendena som kopplar svagare nätverk, ett minskat intellektuellt utbyte eller ökad isolering till en försämring av juniora forskares framtida forskning får vardera stöd av omkring 10 procent.

Minskat antal samarbeten

Flera experter menar att pandemin riskerar att minska antalet samarbeten som doktoranderna och de juniora forskarna ingår i. I den första enkäten framfördes bara ett förslag till varför, nämligen att doktoranderna och de juniora forskarnas nätverk hade utvecklats dåligt under pandemin. Däremot anser experterna att både nationella och internationella forskningssamarbeten riskerade att minska till följd av svagare nätverk.

Några experter anser även att tvärvetenskapliga samarbeten riskerade att minska till följd av doktorandernas och de juniora forskarnas svagare nätverk. 36 procent av experterna instämmer helt eller till stor del i att doktoranderna, på grund av svagare nätverk, kommer att samarbeta med färre forskare i framtiden. Motsvarande siffra för de juniora forskarna är 31 procent.

Minskat antal internationella och tvärvetenskapliga samarbeten för doktoranderna

27 procent av experterna instämmer helt eller till stor del i att svagare nätverk leder till att doktoranderna ingår i färre internationella studier i framtiden. 17 procent instämmer helt eller till stor del i att svagare nätverk leder till att doktoranden i framtiden ingår i färre tvärvetenskapliga forskningsprojekt.

Minskat antal internationella samarbeten för juniora forskare

Även när det handlar om de juniora forskarna instämmer 27 procent av experterna helt eller till stor del i att svagare nätverk leder till att de juniora forskarna ingår i färre internationella studier i framtiden. 11 procent instämmer helt eller till stor del i att svagare nätverk leder till att de juniora forskarna i framtiden ingår i färre tvärvetenskapliga forskningsprojekt.

Forskningen riskerar att bli mindre nydanande

En del experter menar att pandemin riskerar att göra doktorandernas framtida forskning mindre nydanande. 23 procent av experterna som instämmer helt eller till stor del i att doktorandernas framtida forskning kommer bli mindre nydanande. Motsvarande siffra för de juniora forskarna är bara 9 procent.

Svagare nätverk risker att göra doktoranderna framtida forskning mindre nydanande

Experterna tror framför allt att doktorandernas svagare nätverk risker att göra deras framtida forskning mindre nydanande. 20 procent av experterna instämmer helt eller delvis i att svagare nätverk kommer att göra doktorandens framtida forskning mindre nydanande. Resterande påståenden som rör en försämrad förmåga att diskutera sin forskning, ett minskat intellektuellt utbyte under pandemin eller sämre självförtroende, får stöd av färre än var tionde expert.

Liten risk att juniora forskares framtida forskning blir mindre nydanande

Få experter tror att de juniora forskarna har påverkats på samma sätt. 8 procent av experterna instämmer helt eller delvis i att svagare nätverk kommer att göra de juniora forskarnas framtida forskning mindre nydanande. Lika låg andel instämmer helt eller till stor del i påståendet om att ett minskat intellektuellt utbyte under pandemin kommer att göra de juniora forskarnas framtida forskning mindre nydanande.

Sämre framtida välmående

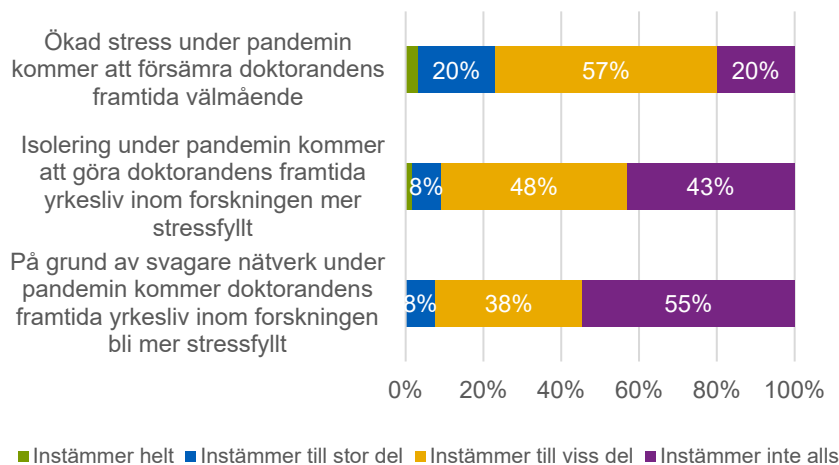
En del experter anser att pandemin riskerar att ha försämrat doktorandernas och de juniora forskarnas framtida välmående. 26 procent av experterna instämmer helt eller till stor del i att pandemin kommer att försämra doktorandernas framtida välmående. Motsvarande andel för de juniora forskarna är 23 procent.

Ökad stress under pandemin kan försämra doktorandernas framtida välmående

I den första enkäten argumenterade många experter för att pandemin hade ökat stressen bland doktoranderna och att det riskerade att i värsta fall påverka deras välmående under en lång tid framöver (se figur 6). 23 procent instämmer helt eller till stor del i att ökad stress under pandemin kommer att försämra doktorandens framtida välmående.

9 procent instämmer helt eller till stor del i att ökad isolering under pandemin riskerar att försämra doktorandens framtida välmående. Något färre, 8 procent, instämmer helt eller till stor del i att svagare nätverk kommer att försämra doktorandens framtida välmående.

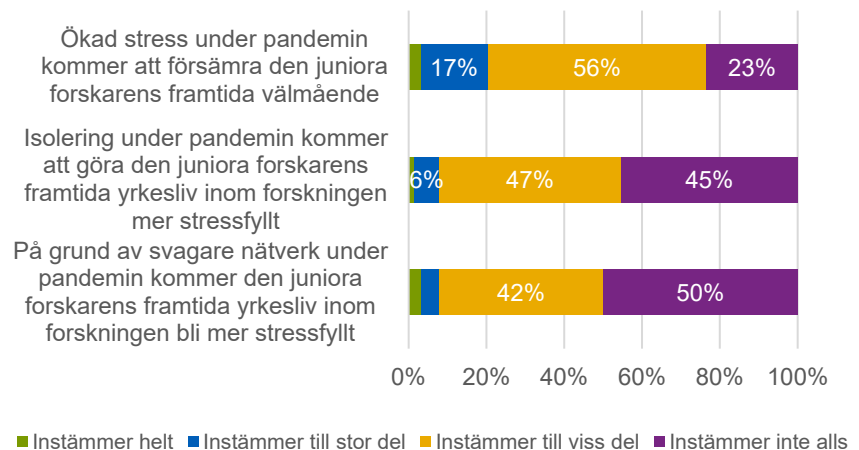
Figur 6. Påståenden om att pandemin har försämrat doktorandernas framtida välmående.

Även juniora forskares framtida välmående kan försämrans av ökad stress

Något lägre andel, 20 procent, instämmer helt eller till stor del i att ökad stress under pandemin riskerar att försämra de juniora forskarnas framtida välmående (se figur 7). I likhet med experternas syn på doktorandernas framtida välmående, ser färre att isolering och svaga nätverk kommer försämra de juniora forskarnas framtida välmående.

Figur 7. Påståenden om att pandemin har försämrat juniora forskares framtida välmående.

Flera kan välja att lämna forskaryrket

Hittills har vi sett att experterna ser flera långsiktiga konsekvenser som riskerar att försämra doktorandernas och de juniora forskarnas framtida yrkesliv som forskare. En farhåga är att dessa försämringar riskerar att leda till att fler väljer att lämna forskaryrket. I den första enkäten var det flera experter som menade att antalet doktorander och juniora forskare som lämnar forskaryrket kan öka i framtiden. 34 procent av experterna instämmer helt eller till stor del i minst ett påstående om att flera doktorander kommer att lämna forskaryrket. Ungefär lika stor andel, 33 procent, instämmer helt eller till stor del i minst ett påstående om att flera juniora forskare kommer att lämna forskaryrket.

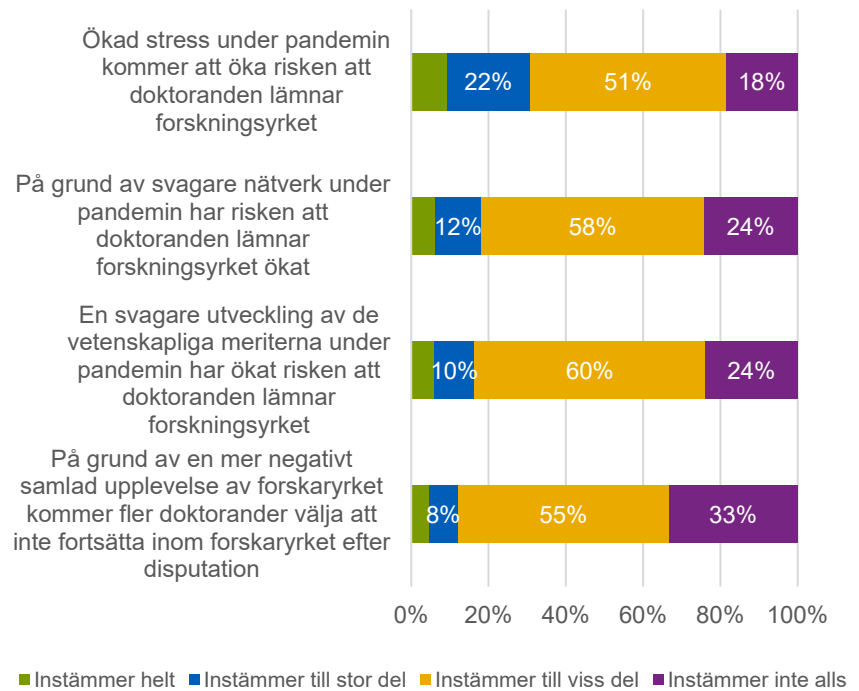
Fler doktorander kan lämna forskaryrket på grund av ökad stress

Den ökade stressen under pandemin kan få långsiktiga konsekvenser. 31 procent av experterna instämmer helt eller till stor del i att ökad stress under pandemin kommer att leda till att fler doktorander väljer att lämna forskningsyrket i framtiden (se figur 8). Betydligt färre instämmer i att svagare nätverk eller sämre vetenskaplig meritering kommer att orsaka att flera doktorander lämnar forskningsyrket.

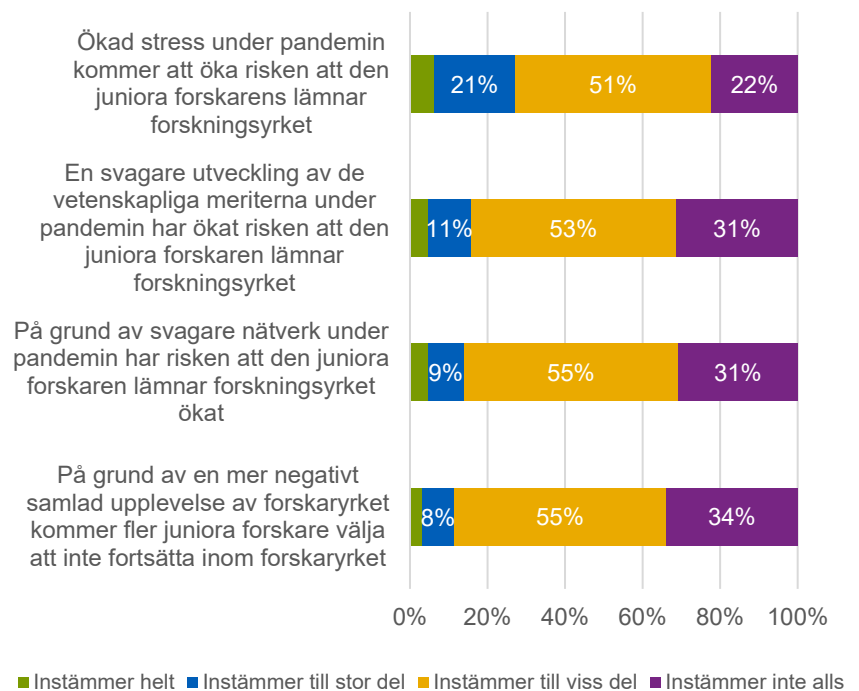
Ökad stress kan öka avhoppet bland juniora forskare

Även för juniora forskare är ökad stress den huvudsakliga orsaken till att experterna tror att fler kan komma att lämna forskaryrket (se figur 9). 27 procent av experterna instämmer helt eller till stor del i att ökad stress under pandemin kommer att leda till att fler juniora forskare kan komma att lämna forskningsyrket.

Figur 8. Påståenden om att pandemin har ökat risken att doktorander lämnar forskningsyrket.

Figur 9. Påståenden om att pandemin har ökat risken att juniora forskare lämnar forskningsyrket.

Bättre rustade inför framtiden

Som vi hittills har sett kan pandemin leda till flera negativa långsiktiga konsekvenser för doktoranderna och de juniora forskarna. Men i den första enkäten argumenterade vissa experter att pandemin även kan ha haft positiva konsekvenser. Flera menade att pandemin har medfört att många doktorander och juniora forskare har tvingats ”tänka utanför boxen” samt bedriva forskning under oförutsägbara förhållanden. 27 procent instämmer helt eller till stor del i att pandemin har gjort att doktoranderna är bättre rustade inför framtida oförutsägbara händelser. Till och med något fler, 29 procent, instämmer helt eller till stor del i motsvarande påstående för juniora forskare.

Små skillnader mellan forskningsämnesområden

Skillnaderna i svaren mellan de olika forskningsämnesområdena är relativt små. Experterna är relativt samstämmiga om vilka långsiktiga konsekvenser de ser som mest troliga. Mest stöd inom alla forskningsämnesområden får att de juniora forskarna kommer att behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare. Experterna är även överens om att doktoranderna kommer att påverkas mer negativt av pandemin än de juniora forskarna. Eventuellt riskerar doktoranderna inom teknik samt inom medicin och hälsovetenskap att drabbas något hårdare än övriga doktorander när det kommer till minskat samarbete med andra forskare.

Avslutande reflektioner

Vi har hittills sett att experterna ser flera möjliga långsiktiga konsekvenser av pandemin för doktoranderna och de juniora forskarna. I den här avslutande delen diskuterar vi några av de tydligaste resultaten och lyfter fram en del områden som vi anser att det är extra viktigt att lärosäten och andra aktörer bevakar.

Doktoranderna påverkas mer långsiktigt av pandemin

Överlag ser experterna att riskerna för långsiktiga konsekvenser är större för doktoranderna än för de juniora forskarna. Bland annat tror de att doktorandernas framtida karriärer i högre utsträckning har försämrats av pandemin. Experterna tror även att fler doktorander än juniora forskare, på sikt, kommer att lämna forskaryrket. Trots det menar experterna att pandemin framför allt kommer att ha försämrat de juniora forskarnas möjligheter att konkurrera om forskningsfinansiering och om anställningar.

En möjlig förklaring till skillnaderna är att doktoranderna och de juniora forskarna befinner sig i olika faser i forskarkarriären. Medan juniora forskare befinner sig i en fas där de framför allt ska utveckla sina vetenskapliga meriter, kan doktoranderna sägas befinna sig i en fas när de förväntas lära sig grunderna inom sitt forskningsfält. Även om pandemin var begränsad till ett par år riskerar konsekvenserna att bli mer långvariga för doktoranderna, eftersom det främst verkar vara grundläggande kunskaper de gått miste om. Det dröjer däremot ganska länge innan doktoranderna på allvar ska vara med och konkurrera om forskningsfinansiering och anställningar. Juniora forskare befinner sig däremot redan i en fas där de är med och konkurrerar om finansiering och anställningar.

Juniora forskare riskerar att påverkas mer inom en snar framtid

Mest eniga var experterna om att det kommer att ta längre tid för doktoranderna och de juniora forskarna att etablera sig som självständiga forskare. Men de ser skillnader mellan de båda grupperna – det är framför allt de juniora forskarna som kommer att behöva mer tid. Även här är en rimlig förklaring till skillnaderna att doktoranderna och de juniora forskarna befinner sig i olika faser av forskarkarriären. Ett avbrott i den vetenskapliga produktionen riskerar att få mer direkta konsekvenser för de juniora forskarna. Tiden till dess att doktoranderna

ska etablera sig som självständiga forskare är längre än för de juniora forskarna, vilket innebär att de har större möjligheter att ta igen det som eventuellt förlorats under pandemin.

Den här förklaringen bekräftas delvis av experternas syn på varför doktoranderna respektive de juniora forskarna kommer att behöva mer tid för att uppnå en hög grad av självständighet. För doktoranderna ser experterna framför allt att yrkesmässiga egenskaper, som är viktiga för att kunna uppnå självständighet, har utvecklades dåligt under pandemin. För juniora forskare verkar situationen vara annorlunda. Experterna anser framför allt att juniora forskare kommer att behöva mer tid för att etablera sig som självständiga forskare på grund av förseningar i forskningsarbetet och sämre utveckling av de vetenskapliga meriterna under pandemin.

Områden där insatser kan behövas

Att uttala sig om framtiden är givetvis förenat med stor osäkerhet. Men baserat på experternas svar bedömer UKÄ ändå att de flesta doktorander och juniora forskare inte kommer att påverkas långsiktigt i någon större utsträckning. Däremot kan en del av de långsiktiga konsekvenserna vara så pass allvarliga att de bör bevakas även om bara en mindre andel drabbas.

Nedan listar vi ett antal områden som särskilt behöver bevakas för att inte forskning och utbildning och enskilda individer, på sikt ska drabbas negativt av pandemin.

Juniora forskares försämrade meriteringsmöjligheter

Ett område som UKÄ bedömer är viktigt att bevaka är att pandemin kan ha försämrat möjligheterna för de juniora forskarna att meritera sig. För att förhindra att det påverkar de juniora forskarnas framtida karriärutveckling (att konkurrera om forskningsmedel och fasta tjänster), kan lärosäten och forskningsfinansiärer behöva hantera detta.

Doktorandernas försämrade kunskapsinhämtning

Jämfört med de juniora forskarna tycks konsekvenser av pandemin för doktoranderna främst handla om att de gått miste om grundläggande kunskaper som rör forskningen. Det kan dels handla om kunskaper om det egna forskningsfältet, dels om kunskaper som behövs för ett framtida yrkesliv som forskare. Doktoranderna kan därför behöva extra tid eller utökat stöd att ta igen det som eventuellt förlorades under pandemin.

Doktorander och juniora forskare riskerar att lämna forskarkyrket

Experterna lyfte fram flera olika långsiktiga konsekvenser som riskerar att försämra doktorandernas och de juniora forskarnas möjligheter att bedriva forskning. De menade bland annat att samarbeten riskerar att minska och att kvaliteten på den framtida forskningen kan bli lägre. Sammantaget kan det här försvåra för doktoranderna och de juniora forskarna att stanna kvar inom forskningen. Insatser kan behövas för att minska den risken.

Risk att doktorander och juniora forskare mår sämre

Slutligen vill UKÄ uppmärksamma att experterna menar att pandemin inneburit en ökad stress för doktorander och juniora forskare. Trots att pandemin ligger bakom oss kan den för vissa individer ha inneburit problem som är långt ifrån över och som kan påverka forskningen långsiktigt.

Högskolan efter pandemin

UKÄ kommer att följa utvecklingen av de långsiktiga konsekvenserna för doktorander och juniora forskare inom regeringsuppdraget med Sveriges återhämtningsplan.

Bilaga 1 – Enkät 1

Covid-19-pandemins långsiktiga konsekvenser för doktorander och juniora forskare

Tack för att du väljer att medverka i UKÄ:s studie om pandemins långsiktiga konsekvenser för doktorander och juniora forskare. Du kommer att få besvara två korta enkäter. I den första enkäten vill vi att du föreslår och resonerar om möjliga långsiktiga konsekvenser av pandemin för doktorander och juniora forskare. I den andra enkäten kommer du att tycka till om vad andra paneldeltagare har föreslagit som långsiktiga konsekvenser. Alla respondenter är anonyma för varandra.

Doktoranders och juniora forskares situation under pandemin

UKÄ har kontinuerligt följt hur pandemin har påverkat lärosätenas verksamhet, bland annat doktorander och juniora forskare (UKÄ 2021:9; 2021:36; 2022:4). Pandemin har påverkat olika grupper av doktorander och juniora forskare (t.ex. med avseende på forskningsämnesområden) olika men den övergripande bilden är att:

- trots att mycket har fungerat väl under pandemin upplever många doktorander och juniora forskare att pandemin medfört svårigheter,
- många doktorander och juniora forskare upplever att deras forskning har försenats p.g.a. svårigheter med datainsamling under pandemin,
- många doktorander och juniora forskare uppger att internationella kontakter och samarbeten minskade eller helt upphörde under pandemin,
- många doktorander anser att deras avhandlingsarbete har påverkats negativt av ett minskat intellektuellt utbyte med seniora forskare under pandemin,
- många juniora forskare har uttryckt att deras karriärutveckling har varit särskilt problematisk under pandemin.

Enkät 1

Enkäten består av fyra frågor med öppna svar där vi vill att du resonerar kring möjliga långsiktiga konsekvenser av pandemin för doktorander och juniora forskare. Begreppet "juniora forskare" avser forskare som avlagt doktorsexamen men som inte ännu har uppnått docentkompetens eller har någon fast anställning.

Eftersom vi delvis ber dig att uttala dig om framtiden är det tillåtet att vara spekulativ men vi vill att du motiverar dina svar. Varför tror du att vi kommer att se (eller inte se) olika långsiktiga konsekvenser av pandemin? Vi vill att du resonerar om såväl positiva som negativa långsiktiga konsekvenser.

Beskriv även om du tror att vissa grupper av doktorander eller juniora forskare (till exempel skillnader kopplade till forskningsämnesområde, kön, ålder eller mellan utländska och svenska doktorander/juniora forskare) är mer sannolika att påverkas långsiktigt av pandemin.

[Starta Enkät 1]

1. Enligt din åsikt, vilka är de tänkbara långsiktiga konsekvenserna för doktorander och juniora forskare av ett minskat intellektuellt utbyte med seniora forskare under pandemin? Motivera gärna ditt svar och resonera om du uppfattar att vissa grupper av doktorander och juniora forskare är mer sannolika att påverkas långsiktigt. Om du anser att det inte finns några långsiktiga konsekvenser av ett minskat intellektuellt utbyte vill vi gärna att du motiverar varför.

2. Enligt din åsikt, vilka är de tänkbara långsiktiga konsekvenserna för doktorander och juniora forskare av svårigheter med datainsamling under pandemin? Motivera gärna ditt svar och resonera om du uppfattar att vissa grupper av doktorander och juniora forskare är mer sannolika att påverkas långsiktigt. Om du anser att det inte finns några långsiktiga konsekvenser till följd av svårigheter med datainsamling under pandemin vill vi gärna att du motiverar varför.

3. Enligt din åsikt, vilka är de tänkbara långsiktiga konsekvenserna för doktorander och juniora forskare av att internationella kontakter och samarbeten minskade under pandemin? Motivera gärna ditt svar och resonera om du uppfattar att vissa grupper av doktorander och juniora forskare är mer sannolika att påverkas långsiktigt. Om du anser att det inte finns några långsiktiga konsekvenser av att internationella kontakter och samarbeten minskade under pandemin vill vi gärna att du motiverar varför.

4. Enligt din åsikt, bortsett från de långsiktiga konsekvenserna som du redan har nämnt i dina svar på föregående frågor, vilka är de tänkbara långsiktiga konsekvenserna av pandemin för doktorander och juniora forskare? Du kan nämna både positiva och negativa långsiktiga konsekvenser. Motivera gärna ditt svar och resonera om du uppfattar att vissa grupper av doktorander och juniora forskare är mer sannolika att påverkas långsiktigt.

Tack för din medverkan!

Fram till den 12 september kan du lägga till eller ändra i dina svar.

Om några veckor kommer vi skicka ut Enkät 2 där du kommer få tycka till om vad andra paneldeltagare har föreslagit som långsiktiga konsekvenser för doktorander och juniora forskare. Alla respondenter är anonyma för varandra. Enkät 2 kommer uteslutande ha fasta svarsalternativ och tidsåtgången för att besvara Enkät 2 bör vara kortare än Enkät 1.

Bilaga 2 – Enkät 2

Covid-19-pandemins långsiktiga konsekvenser för doktorander och juniora forskare

[For English, change language in the upper-right corner of the screen]

Tack för att du väljer att medverka i UKÄ:s studie om pandemins långsiktiga konsekvenser för doktorander och juniora forskare.

UKÄ har nu sammanställt svaren från den första enkäten där ni ombads föreslå och resonera kring möjliga långsiktiga konsekvenser av pandemin. Vi vill nu att du tar ställning till de förslag på långsiktiga konsekvenser som har kommit in. Precis som i den första enkäten är ni som respondenter anonyma för varandra.

Enkäten består av ett antal påståenden om långsiktiga konsekvenser av pandemin för doktorander och juniora forskare. Till skillnad från den första enkäten besvarar du Enkät 2 med hjälp av fasta svarsalternativ. Vi beräknar att det tar cirka 15 minuter att besvara enkäten.

[Starta Enkät 2]

För hur stor andel, av de som var doktorander under pandemin, anser du att följande påståenden är korrekta?

Pandemin medförde att ...

	Inga (0%)	Få (1-10%)	Några (11%-49%)	Många (50-89%)	Alla eller nästa alla (≥90%)
... doktorandens avhandlingsarbete försenades	☐	☐	☐	☐	☐
... kvalitén på doktorandens avhandlingsarbete försämrades	☐	☐	☐	☐	☐
... doktoranden har sämre kunskaper om datainsamling	☐	☐	☐	☐	☐
... doktoranden har sämre metodkunskaper	☐	☐	☐	☐	☐

Under pandemin försämrades doktorandens ...

	Inga (0%)	Få (1-10%)	Några (11%-49%)	Många (50-89%)	Alla eller nästa alla (≥90%)
... samlade upplevelse av forskaryrket	☐	☐	☐	☐	☐
... självförtroende	☐	☐	☐	☐	☐
... förmåga att diskutera sin forskning	☐	☐	☐	☐	☐

Under pandemin förbättrades doktorandens förmåga att ...

	Inga (0%)	Få (1-10%)	Några (11%-49%)	Många (50-89%)	Alla eller nästa alla (≥90%)
... "tänka utanför boxen"	☐	☐	☐	☐	☐
... förstå värdet av kreativa lösningar	☐	☐	☐	☐	☐
... bedriva forskning under oförutsägbara förhållanden	☐	☐	☐	☐	☐

För hur stor andel, av de som var doktorander under pandemin, anser du att följande påståenden är korrekta?

För doktoranden innebar pandemin ...

	Inga (0%)	Få (1-10%)	Några (11%-49%)	Många (50-89%)	Alla eller nästa alla ($\geq 90\%$)
... ökad stress	☐	☐	☐	☐	☐
... (ökad) isolering	☐	☐	☐	☐	☐
... ett minskat intellektuellt utbyte	☐	☐	☐	☐	☐
... stora problem med datainsamling	☐	☐	☐	☐	☐

Under pandemin försämrades utvecklingen av doktorandens ...

	Inga (0%)	Få (1-10%)	Några (11%-49%)	Många (50-89%)	Alla eller nästa alla ($\geq 90\%$)
... vetenskapliga meriter	☐	☐	☐	☐	☐
... nätverk med forskare <u>inom</u> Sverige	☐	☐	☐	☐	☐
... nätverk med forskare <u>utanför</u> Sverige	☐	☐	☐	☐	☐

För hur stor andel, av de som var juniora forskare under pandemin, anser du att följande påståenden är korrekta?

Pandemin medförde att ...

	Inga (0%)	Få (1-10%)	Några (11%-49%)	Många (50-89%)	Alla eller nästa alla ($\geq 90\%$)
... den juniora forskarens forskningsprojekt försenades	☐	☐	☐	☐	☐
... att kvalitén på den juniora forskarens forskning försämrades	☐	☐	☐	☐	☐
... den juniora forskarens samlade upplevelse av forskaryrket försämrades	☐	☐	☐	☐	☐

Under pandemin förbättrades den juniora forskarens förmåga att ...

	Inga (0%)	Få (1-10%)	Några (11%-49%)	Många (50-89%)	Alla eller nästa alla ($\geq 90\%$)
... "tänka utanför boxen"	☐	☐	☐	☐	☐
... förstå värdet av kreativa lösningar	☐	☐	☐	☐	☐
... bedriva forskning under oförutsägbara förhållanden	☐	☐	☐	☐	☐
... arbeta självständigt	☐	☐	☐	☐	☐

För den juniora forskaren innebar pandemin ...

	Inga (0%)	Få (1-10%)	Några (11%-49%)	Många (50-89%)	Alla eller nästa alla ($\geq 90\%$)
... ökad stress	☐	☐	☐	☐	☐
... (ökad) isolering	☐	☐	☐	☐	☐
... ett minskat intellektuellt utbyte	☐	☐	☐	☐	☐

För hur stor andel, av de som var juniora forskare under pandemin, anser du att följande påståenden är korrekta?

På grund av pandemin ...

	Inga (0%)	Få (1-10%)	Några (11%-49%)	Många (50-89%)	Alla eller nästa alla ($\geq 90\%$)
... behövde den juniora forskaren omformulera sitt forskningsprojekt	☐	☐	☐	☐	☐
... tvingades den juniora forskaren till innovativa sätt att bedriva datainsamling	☐	☐	☐	☐	☐
... kommer den juniora forskaren att behöva mer tid för att etablera sig som en självständig forskare	☐	☐	☐	☐	☐

Under pandemin försämrades utvecklingen av den juniora forskarens ...

	Inga (0%)	Få (1-10%)	Några (11%-49%)	Många (50-89%)	Alla eller nästa alla ($\geq 90\%$)
... vetenskapliga meriter	☐	☐	☐	☐	☐
... nätverk med forskare <u>inom</u> Sverige	☐	☐	☐	☐	☐
... nätverk med forskare <u>utanför</u> Sverige	☐	☐	☐	☐	☐

Doktoranders nätverk

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

På grund av svagare nätverk kommer doktoranden i framtiden att ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... samarbeta med färre forskare	☐	☐	☐	☐
... ingå i färre tvärvetenskapliga forskningsprojekt	☐	☐	☐	☐
... vara del av färre internationella studier	☐	☐	☐	☐
... delta i färre internationella forskarutbyten	☐	☐	☐	☐

Ett svagare nätverk under pandemin kommer att ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... försämra kvalitén på doktorandens framtida forskning	☐	☐	☐	☐
... göra doktorandens framtida forskning mindre nydanande	☐	☐	☐	☐
... försämra doktorandens framtida forskarkarriär	☐	☐	☐	☐
... göra doktorandens framtida forskning mer snäv	☐	☐	☐	☐

På grund av svagare nätverk under pandemin ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... kommer doktoranden ha sämre möjligheter till postdoc-studier	☐	☐	☐	☐
... har risken att doktoranden lämnar forskningsyrket ökat	☐	☐	☐	☐
... kommer doktoranden behöva mer tid för att etablera sig som en självständig forskare	☐	☐	☐	☐
... kommer doktorandens framtida yrkesliv inom forskningen bli mer stressfyllt	☐	☐	☐	☐

Juniora forskares nätverk

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

På grund av svagare nätverk kommer den juniora forskaren i framtiden att ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... samarbeta med färre forskare	☐	☐	☐	☐
... ingå i färre tvärvetenskapliga forskningsprojekt	☐	☐	☐	☐
... vara del av färre internationella studier	☐	☐	☐	☐
... delta i färre internationella forskarutbyten	☐	☐	☐	☐

Ett svagare nätverk under pandemin kommer att ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... försämra kvalitén på den juniora forskarens framtida forskning	☐	☐	☐	☐
... göra den juniora forskarens framtida forskning mindre nydanande	☐	☐	☐	☐
... försämra den juniora forskarens framtida forskarkarriär	☐	☐	☐	☐
... göra den juniora forskarens framtida forskning mer snäv	☐	☐	☐	☐

På grund av svagare nätverk under pandemin ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... har risken att den juniora forskaren lämnar forskningsyrket ökat	☐	☐	☐	☐
... kommer den juniora forskaren behöva mer tid för att etablera sig som en självständig forskare	☐	☐	☐	☐
... kommer den juniora forskarens framtida yrkesliv inom forskningen bli mer stressfyllt	☐	☐	☐	☐

Vetenskapliga meriter

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

En svagare utveckling av de vetenskapliga meriterna under pandemin ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... kommer att försämra <u>doktorandens</u> framtida forskarkarriär	☐	☐	☐	☐
... har ökat risken att <u>doktoranden</u> lämnar forskningsyrket	☐	☐	☐	☐
... kommer att försämra <u>den juniora forskarens</u> framtida forskarkarriär	☐	☐	☐	☐
... har ökat risken att <u>den juniora forskaren</u> lämnar forskningsyrket	☐	☐	☐	☐

Förmåga att diskutera sin forskning

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

Sämre förmåga att diskutera sin forskning kommer att ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... försämra kvalitén på <u>doktorandens</u> framtida forskning	☐	☐	☐	☐
... försämra <u>doktorandens</u> framtida forskarkarriär	☐	☐	☐	☐
... leda till att <u>doktoranden</u> samarbetar med färre forskare	☐	☐	☐	☐
... göra <u>doktorandens</u> framtida forskning mindre nydanande	☐	☐	☐	☐

Ett minskat intellektuellt utbyte

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

På grund av ett minskat intellektuellt utbyte under pandemin kommer ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... <u>doktoranden</u> behöva mer tid för att etablera sig som en självständig forskare	☐	☐	☐	☐
... kvalitén på <u>doktorandens</u> framtida forskning vara lägre	☐	☐	☐	☐
... <u>doktorandens</u> framtida forskning vara mindre nydanande	☐	☐	☐	☐
... <u>den juniora forskaren</u> behöva mer tid för att etablera sig som en självständig forskare	☐	☐	☐	☐
... kvalitén på <u>den juniora forskarens</u> framtida forskning vara lägre	☐	☐	☐	☐
... <u>den juniora forskarens</u> framtida forskning vara mindre nydanande	☐	☐	☐	☐

Isolering

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

Isolering under pandemin kommer att ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... försämra kvalitén på <u>doktorandens</u> framtida forskning	☐	☐	☐	☐
... försämra <u>doktorandens</u> framtida forskarkarriär	☐	☐	☐	☐
... göra <u>doktorandens</u> framtida yrkesliv inom forskningen mer stressfyllt	☐	☐	☐	☐
... försämra kvalitén på <u>den juniora forskarens</u> framtida forskning	☐	☐	☐	☐
... försämra <u>den juniora forskarens</u> framtida forskarkarriär	☐	☐	☐	☐
... göra <u>den juniora forskarens</u> framtida yrkesliv inom forskningen mer stressfyllt	☐	☐	☐	☐

Stress

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

Ökad stress under pandemin kommer att ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... försämra <u>doktorandens</u> framtida forskarkarriär	☐	☐	☐	☐
... öka risken att <u>doktoranden</u> lämnar forskningsyrket	☐	☐	☐	☐
... försämra <u>doktorandens</u> framtida välmående	☐	☐	☐	☐
... försämra <u>den juniora</u> forskarens framtida forskarkarriär	☐	☐	☐	☐
... öka risken att <u>den juniora</u> forskarens lämnar forskningsyrket	☐	☐	☐	☐
... försämra <u>den juniora</u> forskarens framtida välmående	☐	☐	☐	☐

Självständighet

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

Det kommer ta längre tid för doktoranden att etablera sig som en självständig forskare på grund av ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... att kvalitén på avhandlingsarbetet försämrades under pandemin	☐	☐	☐	☐
... att avhandlingsarbetet försenades under pandemin	☐	☐	☐	☐
... att doktorandens självförtroende försämrades under pandemin	☐	☐	☐	☐
... att doktoranden har sämre kunskaper i datainsamling	☐	☐	☐	☐
... att doktorandens vetenskapliga meriter utvecklades sämre under pandemin	☐	☐	☐	☐

Självständighet

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

Det kommer ta längre tid för den juniora forskaren att etablera sig som en självständig forskare på grund av ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... att kvalitén på den juniora forskarens forskning försämrades under pandemin	☐	☐	☐	☐
... förseningar i den juniora forskarens forskningsprojekt under pandemin	☐	☐	☐	☐
... den juniora forskaren behövde omformulera sitt forskningsområde	☐	☐	☐	☐
... att den juniora forskarens vetenskapliga meriter utvecklades sämre under pandemin	☐	☐	☐	☐

Långsiktiga konsekvenser

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
Under pandemin försämrades den övergripande kvalitén på forskarutbildningar	☐	☐	☐	☐
Problem med datainsamling under pandemin har gjort doktorsavhandlingarna mer torftiga	☐	☐	☐	☐

På grund av en mer negativt samlad upplevelse av forskarkyrket kommer fler ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... <u>doktorander</u> välja att inte fortsätta inom forskarkyrket efter disputation	☐	☐	☐	☐
... <u>juniora forskare</u> välja att inte fortsätta inom forskarkyrket	☐	☐	☐	☐

På grund av sämre...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... utveckling av doktorandernas metodkunskaper under pandemin kommer kvalitén på doktorandernas framtida forskning vara lägre	☐	☐	☐	☐
... självförtroende under pandemin kommer doktorandens framtida forskning vara mindre nydanande	☐	☐	☐	☐

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

Pandemin har gjort så att ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... <u>doktoranderna</u> är bättre rustade inför framtida oförutsägbara händelser	☐	☐	☐	☐
... <u>juniora forskare</u> är bättre rustade inför framtida oförutsägbara händelser	☐	☐	☐	☐
... det i framtiden kommer vara enklare att kombinera <u>doktorandstudier</u> med familjeliv	☐	☐	☐	☐
... det i framtiden kommer vara enklare för <u>juniora forskare</u> att kombinera yrkesliv med familjeliv	☐	☐	☐	☐

I vilken grad instämmer du i följande påståenden?

Pandemin har försämrat ...

	Instämmer inte alls	Instämmer till viss del	Instämmer till stor del	Instämmer helt
... <u>doktorandernas</u> framtida möjligheter att konkurrera om forskningspengar	☐	☐	☐	☐
... <u>de juniora forskarnas</u> framtida möjligheter att konkurrera om forskningspengar	☐	☐	☐	☐
... <u>doktorandernas</u> framtida möjligheter att konkurrera om anställningar inom akademien	☐	☐	☐	☐
... <u>de juniora forskarnas</u> framtida möjligheter att konkurrera om fasta anställningar inom akademien	☐	☐	☐	☐

Vilket är ditt huvudsakliga forskningsämnesområde?

- Naturvetenskap
- Teknik
- Medicin och hälsovetenskap
- Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin
- Samhällsvetenskap
- Humaniora och konst

Vilket år disputerade du?

Hur många doktorander har du varit handledare åt? *Inkludera alla doktorander du har handlett, oavsett om du var huvud- eller bihandledare åt dem. Inkludera även doktorander som du bara handledde under delar av deras doktorandtid samt doktorander som du handlett men som inte har avslutat sina doktorandstudier.*

Hur många doktorander var du handledare till under Covid-19-pandemin?

Hur stor andel av doktoranderna som du handledde under Covid-19-pandemin var kvinnor?

Ange ditt svar i procent.

Hur stor andel av doktoranderna som du handledde under Covid-19-pandemin var svenskfödda?

Ange ditt svar i procent.

Handledde du, under Covid-19-pandemin, någon doktorand vars forskning innefattade klinisk forskning?

- Ja
 Nej

Handledde du, under Covid-19-pandemin, någon doktorand vars forskning innefattade konstnärlig forskning?

- Ja
 Nej

Tack för din medverkan!

Fram till den 17 oktober kan du lägga till eller ändra i dina svar.

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ska bidra till att stärka den svenska högskolan och Sverige som kunskapssamhälle. Vi granskar kvaliteten på högskoleutbildningarna, vi analyserar och följer upp utvecklingen inom högskolan och vi bevakar studenternas rättssäkerhet.

uka.se

